

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului declarat de Iulian Afanasiev,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Iulian Afanasiev împotriva Rodicăi Țurcan, intervenient accesoriu Direcția pentru drepturile copilului cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor și cererea reconvențională depusă de Țurcan Rodica împotriva lui Iulian Afanasiev, intervenient accesoriu Direcția asistență socială și protecție a familiei Ciocana cu privire la stabilirea domiciliului copilului,

împotriva deciziei din 28 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău,

*(Dosarul nr. 2ra-1661/23
NR. PIGD 2-21170137-01-2ra-01122023)*

Recurs declarat după 01 septembrie 2023. Recursul este vădit neîntemeiat.
Art. 433 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă.
Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel nu constituie un temei de casare a ei.

Judecătoria Chișinău, sediul Centru: jud. L. Mitrofan
Curtea de Apel Chișinău: jud. A. Panov, A. Braga, V. Mihaila

11 decembrie 2024
Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților chestiunea cu privire la admisibilitatea recursului declarat de Iulian Afanasiev,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Diana Stănilă,

Oxana Parfeni, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 17 noiembrie 2011, Iulian Afanasiev, reprezentat de avocata Veronica Solomon a depus cerere de chemare în judecată împotriva Rodicăi Țurcan, intervenient accesoriu Direcția pentru drepturile copilului cu privire la stabilirea domiciliului copiilor minori (f. d. 4-10, vol. I).

2. În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamantul Iulian Afanasiev a indicat că a locuit împreună cu Rodica Țurcan fără a înregistra căsătoria oficial.

3. În familia lor s-au născut doi copii minori, XXXXX născută la XXXXX, identificată conform certificatului de naștere NA-VI 2058714 și XXXXX, născut la XXXXX, identificat conform certificatului de naștere NA-VI2233904.

4. Pe parcurs relația dintre cei doi a devenit tensionată, urmată de nenumărate certuri din varii motive, ce a dus la despărțirea de Rodica Țurcan.

5. A considerat reclamantul că domiciliul copiilor minori urmează să fie stabilit cu el, deoarece a asigurat îngrijirea și educarea în continuu a copiilor săi, menținând un climat familial corespunzător.

6. Atașamentul reciproc dintre copii și reclamant reprezintă o stabilitate emoțională de care se bucură XXXXX și XXXXX și de care au nevoie să fie menținută în continuare.

7. A punctat că, ținând cont de vârsta precum și faptul că aceștia au dezvoltat în mod firesc puternice sentimente față de tatăl său, este indispensabilă menținerea în continuare a unei dezvoltări armonioase atât din punct de vedere moral cât și material.

8. A indicat că, în prezent copii sunt împreună cu tatăl două săptămâni în

lună, schimbarea permanentă a locului de trai, a ambianței casnice, transportarea continuă a lucrurilor personale de la locuința mamei la locuința tatălui și invers, consideră că aduce un impact negativ în dezvoltarea sănătoasă a copiilor.

9. A mai indicat că necesitatea stabilirii domiciliului ambilor copii cu tatăl este determinată și de faptul că creșterea împreună a copiilor este în interesul lor superior, or, între ei s-au statornicit puternice legături de afecțiune, separarea acestora ar fi de natură să le creeze traume psihice greu de depășit. La fel, separarea ar contribui la o ruptură definitivă între frați, datorită influenței negative a părinților, interesele copiilor minori impun creșterea împreună. Preîntâmpinarea unei asemenea rupturi, se poate realiza numai prin creșterea lor împreună, cu consecințe benefice pentru dezvoltarea lor viitoare.

10. A notat reclamantul că, dispune de toate condițiile pentru creșterea și educarea copiilor. Deține în proprietate imobil, unde va locui împreună cu copii, și în comparație cu cel al mamei, este mai aproape de grădinița și școala copiilor.

11. Mai indică că, este fondatorul și administratorul Societății cu Răspundere Limitată „Imprint”. Fiind propriul său șef, poate să-și organizeze timpul după necesitățile copiilor săi, respectiv poate fi prezent la festivitățile educaționale ale acestora, poate să-i însoțească la grădiniță/școală, iar după școală are timp să meargă XXXXX la dansuri.

12. A susținut reclamantul că în tot acest timp a fost cel care i-a asigurat și întreținut pe XXXXX și XXXXX, la cel mai înalt nivel.

13. Iris - Anais merge la Instituția Privată Liceul „Da vinci”, toate cheltuielile pe studii, întreținere și alte cercuri la care este înscrisă XXXXX sunt suportate de către reclamant, iar pârna nu dorește să contribuie cu mijloace financiare la educarea copiilor.

14. În aceste circumstanțe, a considerat că odată ce tatăl este cel în grija căruia preponderent se află copii și cel față de care ei sunt cel mai mult atașați, doar tatăl va putea susține copii în dezvoltarea acestora intelectuală, morală dar și fizică.

15. Potrivit caracteristicii eliberată de Instituția Privată „Da Vinci” din 18

iunie 2021, Iulian Afanasiev este caracterizat pozitiv, acesta este receptiv și se implică, participă activ la evenimentele și manifestările organizate în cadrul instituției. La fel, Iulian Afanasiev asigură regulat prezența lui Iris-Anais la școală cât și preluarea acesteia de la școală.

16. Reclamantul, de asemenea a primit un aviz pozitiv din numele directoarei Efrosinia Hristovschi a Grădiniței nr. 161, unde au frecventat XXXXX și XXXXX în perioada 2017-2021, care confirmă faptul că Iulian Afanasiev este un tată grijuliu și se dedică copiilor săi, acordându-le afecțiune și grijile cotidiene.

17. De la locul de trai, Asociația de Coproprietari în Condomeniu nr. 55/364 la data de 10 iunie 2021, de asemenea a oferit o caracteristică pozitivă lui Iulian Afanasiev, care confirmă faptul că reclamantul este observat regulat în curte cu copii săi, se comporta cu atenție și grijă față de aceștea.

18. A evidențiat că, pârâta este angajată la un post de televiziune din mun. Chișinău, orarul de muncă este unul complex, care presupune munca până la ore târzii, aceasta nu dispune de timp suficient pentru a avea grijă de copii, de a le acorda atenția și dragostea de care au nevoie.

19. La îngrijirea și întreținere pârâtei se mai află încă un copil dintr-o altă relație. Acestui copil pârâta îi asigură educarea la o școală privată și suportă toate cheltuielile. Însă pentru XXXXX pârâta refuză să contribuie la achitarea studiilor măcar cu cât poate, motivând că nu este de datoria sa ci a reclamantului atâta timp cât nu a ales școala unde merge.

20. Luând în considerație faptul că pârâta nu dispune de un program flexibil la locul de muncă și că deja are la întreținere un copil minor dintr-o altă relație, consideră că pârâta va fi în imposibilitate să întrețină și să asigure educarea a trei copii minori, care au nevoie de atenție continuă.

21. La 25 mai 2021, Inspectoratul de poliție Rîșcani, în urma acțiunilor ilegale, și anume, înjurături prin intermediul SMS în adresa reclamantului, în privința pârâtei a fost întocmit un proces verbal cu privire la contravenție în baza art. 69 din Codul Contravențional (injură), cu aplicarea sancțiunii sub formă de amendă. Faptul că pârâta în continuare este instabilă emoțional, și folosește un vocabular necenzurat față de reclamant în prezența copiilor

afectează dezvoltarea armonioasă a acestora care au nevoie de un climat călduros și prietenos pentru a se dezvolta armonios.

22. Pârâta trebuie să conștientizeze că pentru a oferi o educație sănătoasă copiilor săi trebuie să arate respect față de tatăl lor și să aibă o colaborare armonioasă cu acesta. Însă pârâta refuză categoric să aibă o colaborare prietenoasă cu tatăl copiilor ei, deși reclamantul a încercat de mai multe ori, în cele din urmă a constatat că nu este posibil.

23. În drept, reclamantul și-a întemeiat pretențiile în temeiul dispozițiilor art. 58 alin. (1), 60, 63 din codul Familiei, art.40 din Codul civil, art. 16 din Legea privind drepturile copilului, art. 19 din Convenția pentru protecția copilului.

24. Reclamantul Iulian Afanasiev, reprezentat de avocata Veronica Solomon a solicitat admiterea acțiunii, determinarea domiciliului copiilor minori XXXXX și a lui XXXXX cu tatăl acestora Iulian Afanasiev.

25. La 08 noiembrie 2022, Rodica Țurcan, reprezentată de avocata Corina Digore, a depus cerere reconvențională împotriva lui Iulian Afanasiev, intervenient accesoriu Direcția asistență socială și protecție a familiei Ciocana cu privire la stabilirea domiciliului copiilor minori (f. d. 113-117, vol. I)

26. În motivarea acțiunii reconvenționale a indicat că, reclamanta Rodica Țurcan s-a aflat în relație de concubinaj de 9 ani împreună cu pârâțul Iulian Afanasiev. Din relație de concubinaj au doi copii, XXXXX și XXXXX.

27. A afirmat că, la începutul relației, pârâțul s-a mutat în scurt timp în apartamentul reclamantei, unde locuia aceasta împreună cu copilul din prima căsătorie –XXXXX. Relația dintre Rodica Țurcan și Iulian Afanasiev a fost frumoasă, însă, pe parcurs aceasta s-a deteriorat definitiv din cauza lipsei afecțiunii, empatiei și comunicării. Concubinii aveau buget separat. Necătând la faptul că, pârâțul locuia în casa reclamantei, serviciile comunale erau plătite doar de către Rodica Țurcan. Iar atunci când ieșeau în oraș la o cafea, Rodica Țurcan urma să și-o plătească singură.

28. În ianuarie 2020, reclamanta a aflat că mama ei a fost diagnosticată cu XXXXX (XXXXX). Au urmat câteva luni de coșmar, deoarece reclamanta a încercat să găsească soluții de tratament urgent la diverse clinici din Odesa,

Iași, Istanbul. În toată această perioadă dificilă a fost în stare de afect, iar sprijinul pârâtului - nu l-a simțit în nici un fel. Ba, din contra fiind hărțuită moral că Iulian Afanasiev nu este fericit cu ea.

29. Necâtând la acest fapt, pârâtul a continuat să locuiască în apartamentul reclamantei până în luna mai a anului 2020, cu toate că în luna ianuarie o anunța-se că pleacă și că ei nu mai pot forma o familie.

30. A indicat că, între aceștia inițial nu existau certuri sau scandaluri. Dar zilnic, pârâtul striga foarte tare la copii din cauza unor lucruri ne semnificative. În public deseori este agresiv și folosește un limbaj inadecvat. La fel, în prezența propriilor copii minori, Rodica Țurcan este numită cu cuvinte urâte, necenzurate pentru a o umili.

31. Pentru că a visat mereu să-și crească copiii în familie, pentru reclamantă decizia pârâtului de a se despărți a afectat-o, mai ales ținând cont de greutățile prin care trecea la acel moment.

32. A relatat că atunci când încerca să clarifice diverse aspecte ale vieții de familie cu pârâtul, acesta își puna căștile și o evita. Din acest motiv, reclamanta s-a putut expune numai prin intermediul mesajelor lor private, care ulterior au fost folosite de către pârât în scopuri meschine și care au urmărit umilirea acesteia.

33. Toate aceste circumstanțe, cât și altele nespecificate au determinat concubinii să rupă relația în mod irevocabil, deoarece astfel de raporturi dăunează grav asupra lor și asupra copiilor, încălcându-se toate principiile de bază ale unei familii care sunt fundamentate pe egalitate în drepturi a partenerilor, sprijin reciproc, moral și material, prioritate a educației copilului în familie, soluționare pe cale amiabilă a problemelor vieții familiale etc.

34. Rodica Țurcan își iubește enorm copiii și petrece cu ei tot timpul liber pe care îl are. Aceștia dispun de toate condițiile necesare pentru creștere, educare și domiciliere.

35. Reclamanta este angajată în câmpul muncii în calitate de Director de Programe la Postul de televiziune PRO TV, ceea ce-i permite să-și întrețină toți copiii și să le ofere tot sprijinul.

36. De asemenea, aceasta dispune de timp liber în weekend, zile libere pentru a merge la medic cu copiii, precum și dispune de timp oferit de angajator pentru a supraveghea copilul în timpul orelor online.

37. Potrivit Extrasului din Registrul bunurilor imobile reclamanta are în proprietate un apartament cu nr. XXXXX, cu suprafața de 88,5 m², situat XXXXX.

38. Acest spațiu este locuința unde a stat împreună cu fostul concubin și cu cei 3 copii în toți acești ani. Apartamentul este spațios și înzestrat cu toată tehnica necesară (mașina de spălat automată, frigider, aragaz, mobilă, aparate de condiționare a aerului, computer, etc.), iar copiii sunt obișnuiți cu această casă, deoarece aici au crescut și au locuit mereu, având pătuțul său, masă de lucru și toate cele necesare.

39. În aceste circumstanțe, a considerat că instanța de judecată urmează să dispună stabilirea domiciliului copiilor minori XXXXX și XXXXX spre domiciliere, educare și întreținere cu mama, Rodica Țurcan, deoarece copiii au o vîrstă fragedă la care e nevoie prioritară de educația mamei.

40. De asemenea, copiii minori Iris-Anais și Rafael au și un frate mai mare XXXXX, iar legătura dintre ei este una specială și foarte strînsă.

41. A indicat că, XXXXX este copilul reclamantei din prima căsătorie. Aceasta este elev în clasa a VIII-a „B” la IPÎLT „Orizont”. Potrivit Caracteristicii nr. 01-04/193 din 18 februarie 2022, se menționează următoarele: *„Elevul participă cu regularitate la lecții, nu a avut nici o absență nemotivată de la ore și este un copil educat, sociabil și implicat în evenimentele școlii. În colectiv este prietenos și deschis. Este atent întotdeauna la observații și sfaturi. XXXXX este inteligent și liniștit”*.

42. A specificat că XXXXX, fratele celor doi copii minori XXXXX și XXXXX a căror domiciliu se solicită a fi stabilit cu Rodica Țurcan, înregistrează merite deosebite la învățătură, fapt care este confirmat prin Diploma de înalt Merit din 24 decembrie 2021, Raportul semestrial pentru anul 2021-2022 (semestru 1), precum și prin Diploma de merit care probează înaltele rezultate obținute la Concursul național școlar de Competență și Performanță în educație.

43. Așadar, se demonstrează suplimentar faptul că reclamanta Rodica

Țurcan este o mama bună, deoarece în ciuda greutăților întâmpinate a crescut un asemenea copil, s-a implicat în mod activ în creșterea și educarea acestuia, fapt care a dus la atingerea unor asemenea performanțe de către XXXXX.

44. Prin urmare, performanțele lui XXXXX îi motivează și pe ceilalți doi frați – XXXXX și XXXXX să urmeze exemplul fratelui mai mare.

45. Astfel, unul dintre cele mai importante drepturi ale copilului este că *pentru deplina și armonioasa dezvoltare a personalității sale, copilul trebuie să crească într-un mediu familial, într-o atmosferă de fericire, dragoste și înțelegere*, aspecte care sunt reglementate atât la nivel internațional în Preambulul Convenției internaționale privind drepturile copilului de la New York, cât și la nivel național în art. 51 din Codul Familiei și art. 16 din Legea privind drepturile copilului.

46. Rodica Țurcan, reprezentată de avocata Corina Digore a solicitat admiterea cererii reconvenționale, respingerea acțiunii inițiale, determinarea domiciliului copiilor minori XXXXX și XXXXX cu mama Rodica Țurcan.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

47. Prin hotărârea din 14 decembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost respinsă ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Iulian Afanasiev. A fost admisă cererea reconvențională depusă de Rodica Țurcan. S-a stabilit domiciliul copiilor minori XXXXX, născută la XXXXX și XXXXX, născut la XXXXX, cu mama acestora Rodica Țurcan (f. d. 162, 170-181, vol. I).

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

48. La 22 decembrie 2022, prin intermediul poștei electronice, Iulian Afanasiev, reprezentat de avocata Veronica Solomon a declarat apel nemotivat (f. d. 165-167, vol. I), împotriva hotărârii din 14 decembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, iar la 17 martie 2023 a declarat apel motivat, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond, cu pronunțarea unei noi decizii de admitere integrală a cererii de chemare în judecată depusă de Iulian Afanasiev (f. d. 190-196, vol. I).

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

49. Prin decizia din 28 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Iulian Afanasiev și menținută hotărârea din 14 decembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f. d. 184, 185-197, vol. II).

50. În consolidarea soluției adoptate, instanța de apel a reținut că instanța de fond just a admis acțiunea reconvențională, a determinat corect raportul juridic dedus judecății, circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei au fost stabilite și elucidate pe deplin, probelor prezentate a dat apreciere completă, obiectivă și sub toate aspectele, iar hotărârea este legală și întemeiată, adoptată cu respectarea drepturilor și intereselor legale a participanților la proces.

51. Instanța de apel a reținut că ambii părinți își iubesc copii și sunt gata să-și asume responsabilitatea de a avea grijă de copiii. Prin urmare, instanței îi revine sarcina de a stabili acel interes superior al copiilor, care ar înclina balanța justiției către mamă sau către tată.

52. Interesul superior al copiilor este singurul criteriu după care instanța se călăuzește pentru a decide cu privire la exercitarea drepturilor părintești. Pentru a-i determina trebuie să se țină seama de întregul complex de împrejurări menite să asigure copiilor o dezvoltare fizică, morală și intelectuală armonioasă, interesând nu numai posibilitățile materiale ale părinților ci și vârsta copiilor, comportarea părinților înainte de separare, gradul de atașament și preocupare pe care l-au manifestat față de copii, precum și legăturile afective ce s-au stabilit între părinți și copii, între copii și alți membri ai familiei extinse.

53. Astfel, instanța de apel având în vedere interesul copiilor de a se dezvolta într-un mediu sigur, sănătos și care să le confere stabilitate, precum și ținând cont de vârsta fragedă a copiilor XXXXX, născută la XXXXX (8 ani la momentul examinării cauzei în instanța de apel) și XXXXX, născut la XXXXX (7 ani la momentul examinării cauzei în instanța de apel), a reținut că interesul copiilor XXXXX și XXXXX, este ca ei să fie crescuți, îngrijiți, educați și protejați de către mamă.

54. La acest compartiment, instanța de apel a punctat că instanța de fond just a reținut și faptul că copiii minori XXXXX și XXXXX, au și un frate mai mare XXXXX, din prima căsătorie a intimatei Rodica Țurcan, iar

legătura dintre ei este una specială și foarte strânsă, fapt ce se atestă din declarațiile părților și din pozele anexate la materialele cauzei.

55. Instanța de apel a apreciat critic argumentul apelantului invocat în cererea de apel în susținerea solicitării de a stabili domiciliul copiilor cu tata din motiv că tatăl Iulian Afanasiev ar dispune de un regim flotant de activitate, însă Rodica Țurcan, ar avea un regim de lucru încărcat și nu ar avea posibilitatea să fie mereu cu copii, or, acest argument nu poate servi temei de admitere a acțiunii și determinare a domiciliului minorilor cu tata, în condițiile în care nu s-a confirmat că activitatea Rodicăi Țurcan ar pune careva piedici exercitării obligațiilor părintești față de copii, care se află în grija sa.

56. La fel, instanța de apel a punctat că instanța de fond just a reținut că probele prezentate de Iulian Afanasiev, și anume extrasele din conversația sms, în baza cărora, în privința Rodicăi Țurcan a fost întocmit un proces verbal cu privire la contravenție în baza art. 69 din Codul Contravențional (injuria), cu aplicarea sancțiunii sub formă de amendă (f.d.18-50, vol. I), precum și înregistrarea audio-video (f. d. 112, vol. I), prin care Rodica Țurcan este înjurată de Iulian Afanasiev, urmează a fi apreciate critic, or, probele date demonstrează doar faptul existenței relațiilor ostile între părinți, însă nicidecum punerea în valoare a interesului superior al copiilor.

57. Instanța de apel a notat că, stabilirea domiciliului copilului cu unul din părinte, nu reprezintă sub nicio formă o metodă de penalizare sau sancționare a celuilalt părinte. Deoarece celălalt părinte cu care nu locuiesc copiii, rămâne a avea aceleași drepturi și obligații în raport cu proprii copii.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

58. La 01 decembrie 2023, Iulian Afanasiev a declarat recurs împotriva deciziei din 28 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea integrală deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi decizii prin care să fie admisă acțiunea inițială. Concomitent a solicitat anularea încheierilor protocolare din 12 aprilie 2023 și din 14 iunie 2023 Curții de Apel Chișinău (f. d. 1-21, vol. III).

SOLICITAREA RECURENTULUI

59. În motivarea recursului, recurentul Iulian Afanasiev a invocat prevederile art. 432 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură, care reglementează că recursul poate fi admis dacă hotărârea sau decizia contestată este arbitrară și/ori se bazează în mod determinat pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor.

TERMENUL DE DECLARARE A RECURSULUI

60. Art. 434 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

(2) Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.”

61. Completul de judecată conchide că recurentul s-a conformat prevederilor art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă și a depus în termen recursul, or, copia deciziei motivate a fost notificată în adresa recurentului, în mod electronic, 03 octombrie 2023, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică (f. d. 198, vol. II), iar cererea de recurs au fost depusă la 01 decembrie 2023 (f. d. 1-21, vol. III).

62. La 02 august 2024, în adresa intimatei și Direcției asistență socială și protecție a familie Ciocana a fost expediat copia recursului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire (f. d. 51, vol. III).

63. Până la data stabilită pentru examinarea admisibilității recursului intimata și Direcția asistență socială și protecție a familie Ciocana, nu a făcut uz de dreptul său procedural de a depune referință.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

64. Art. 433 alin. (1) lit. (f) din Codul de procedură civilă

(1) Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care: f) recursul este vădit neîntemeiat.

65. Art. 432 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă

(1) Recursul este admis dacă:

a) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;

b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;

c) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv sau a fost respins ca fiind tardiv un apel depus în termen;

d) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;

e) hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;

f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(2) Temeiurile menționate la alin.(1) lit.d)–f) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.

66. Art. 440 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă

„(1) În cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

(2) Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

67. Din analiza prevederilor legale reținute supra, rezultă că admisibilitatea/ inadmisibilitatea recursului, urmează să însușească în condițiile Codului de procedură civilă exercitarea efectivă a unui control de legalitate veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase. Astfel, normele citate oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă.

68. În această ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, Codul de procedură civilă dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate.

69. Completul Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

70. Instanța de recurs atestă că motivele de casare, invocate în recurs, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă, deoarece se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de

către Curtea de Apel Chișinău și nu relevă interpretarea contrară a legii și aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural sau că aceasta s-ar baza în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

71. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursul depus de Iulian Afanasiev conține obiecții de fapt și de drept similare celor expuse în cererea de chemare în judecată, în apel care au fost analizate de către Curtea de Apel Chișinău, fiind apreciate în mod corespunzător. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în prima instanță, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

72. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii/deciziei și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 din Codul de procedură civilă.

73. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată.

74. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate Curții de Apel Chișinău și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici. Simpla trimitere la un text de lege, fără explicarea pretensei interpretări și/sau aplicări eronate a prevederilor legale de către Curtea de Apel Chișinău, nu echivalează cu un argument. Dacă ar proceda la examinarea unei asemenea pretins argument, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție s-ar substitui autorului recursului, fapt care ar echivala cu un control efectuat din oficiu.

75. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special, în asigurarea

și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

76. În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

77. Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p.141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 09 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

78. Cu referire la solicitarea cu privire la anularea încheierii protocolare din 12 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care au fost restituite apelantului CD-urile (2CD-uri) anexate la cererea de apel (f. d. 143, vol. II) și a încheierii protocolare din 14 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins demersul cu privire la obligarea intimetei Rodica Țurcan de a se prezenta în ședința de judecată (f. d. 153, vol. II), recurentul nu a adus argumente clare pentru a susține această cerință. Or, recurentul descrie circumstanțele în fapt a cauzei.

79. În astfel de circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a aprecia recursul declarat de Iulian Afanasiev, ca fiind inadmisibil.

80. Ținând cont de cele expuse *supra* și în temeiul art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 alin. (1) lit. f), 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă.

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul depus de Iulian Afanasiev împotriva deciziei din 28 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Oxana Parfeni